

**VILNIAUS PETRO VILEIŠIO PROGIMNAZIJA
DIREKTORIUS**

**ĮSAKYMAS
DĖL ATNAUJINTO PATYČIŲ PREVENCIJOS
IR INTERVENCIJOS VYKDYMO TVARKOS APRAŠO**

2017 m. balandžio 6 d. Nr. V – 244
Vilnius

Tirtinu atnaujintą patyčių prevencijos ir intervencijos vykdymo tvarkos aprašą, papildytą Mokyklos tarybos atstovės Ramūnės Radienės, Vaiko gerovės pirmininkės Dalijos Dragūnienės, psichologės Lidijos Janušonienės ir pagrindinio ugdymo skyriaus vedėjos Linos Misiuvienės.

L. e. direktorės pareigas

Jolanta Ustinovič

PATVIRTINTA
Vilniaus Petro Vileišio progimnazijos
l. e. direktorės pareigas
Joliantos Ustinovič
2017 04 06 įsakymu Nr. V-244

VILNIAUS PETRO VILEIŠIO PROGIMNAZIJOS PATYČIŲ PREVENCIJOS IR INTERVENCIJOS VYKDYMO TVARKOS APRAŠAS

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Patyčių prevencijos ir intervencijos vykdymo Vilniaus Petro Vileišio progimnazijos (toliau - progimnazija) tvarkos aprašo (toliau – Tvarkos aprašas) paskirtis – padėti mokyklai užtikrinti sveiką, saugią, užkertančią kelią smurto, prievartos apraiškoms aplinką, kuri yra psichologiškai, dvasiškai ir fiziškai saugi.
2. Tvarkos aprašas nustato patyčių stebėsenos, prevencijos ir intervencijos vykdymą progimnazijoje.
3. Tvarkos aprašas remiasi šiais principais:
 - 3.1. Į patyčias būtina reaguoti nepriklausomai nuo jų turinio (dėl socialinės padėties, lyties, seksualinės orientacijos, negalės, religinės ar tautinės priklausomybės, išskirtinių bruožų ar kt.) ir formos;
 - 3.2. Kiekvienas progimnazijos administracijos atstovas, mokytojas, švietimo pagalbos specialistas ar kitas darbuotojas, pastebėjęs ar sužinojęs apie patyčias, turi reaguoti ir jas stabdyti;
 - 3.3. Veiksmų turi būti imamasi visais atvejais, nepriklausomai nuo pranešančiųjų apie patyčias amžiaus ir pareigų bei nepriklausomai nuo besityčiojančiųjų ar patiriančių patyčias amžiaus ir pareigų.
4. Visi progimnazijos bendruomenės nariai turi būti supažindinti su progimnazijos patyčių prevencijos ir intervencijos vykdymo tvarka: mokiniai supažindinami per klasės valandėles ir pasirašo išklaustų instruktažų lape, mokytojai, pagalbos mokiniui specialistai, kiti darbuotojai – susipažįsta su aprašu ir parašu raštinėje patvirtina, jog susipažino, mokinių tėvams (globėjams, rūpintojams) išsiunčiamas aprašas per elektroninį dienyną arba informuojama kur aprašą galima rasti (mokyklos elektroniniame dienyne).
5. Tvarkos apraše vartojamos sąvokos:
 - 5.1. **patyčios** – tai psichologinę ar fizinę jėgos persvarą turinčio asmens ar asmenų grupės tyčiniai, pasikartojantys veiksmai siekiant pažeminti, įžeisti, įskaudinti ar kaip kitaip sukelti psichologinę ar fizinę žalą kitam asmeniui. Patyčios gali būti tiesioginės (atvirai puolant ir/ar užgauliojant) ir/ar netiesioginės (skaudinant be tiesioginės agresijos):
 - 5.1.1. **žodinės patyčios**: pravardžiavimas, grasinimas, ujimas, užgauliojimas, užkabinėjimas, erzinimas, žeminimas ir kt.;

- 5.1.2. **fizinės patyčios**: mušimas, spardymas, spaudimas, dusinimas, užkabinėjimas, turtinė žala ir kt.;
- 5.1.3. **socialinės patyčios**: socialinė izoliacija, tyčinė atskirtis, gandų skleidimas ir kt.;
- 5.1.4. **elektroninės patyčios**: skaudinančių ir gąsdinančių asmeninių tekstinių žinučių ir/ar paveikslėlių siuntinėjimas, viešų gandų skleidimas, asmeninių duomenų ir komentarų skelbimas, tapatybės pasisavinimas siekiant sugriauti gerą vardą arba santykius, pažeminti ir kt.
- 5.2. **patyčias patiriantis vaikas** – mokinys, iš kurio yra tyčiojamasi;
- 5.3. **besityčiojantysis** – mokinys ar suaugęs, inicijuojantis patyčias ir/ar prisidedantis prie jų;
- 5.4. **patyčias patiriantis suaugęs** – administracijos atstovas, mokytojas, švietimo pagalbos specialistas ar kitas darbuotojas, iš kurio tyčiojasi mokinys (-iai) ar kitas suaugęs bendruomenės narys,;
- 5.5. **patyčių stebėtojas** – mokinys, matantis ar žinantis apie patyčias;
- 5.6. **patyčių prevencija** – veikla, skirta patyčių rizikai mažinti imantis progimnazijos bendruomenės narių (vaikų, administracijos atstovų, mokytojų, švietimo pagalbos specialistų, kitų darbuotojų, tėvų (globėjų, rūpintojų) švietimo, informavimo ir kitų priemonių;
- 5.7. **patyčių intervencija** – visuma priemonių, taikomų visiems patyčių dalyviams (patiriantiems, besityčiojantiems, stebėtojams), esant poreikiui įtraukiant mokinių tėvus (globėjus, rūpintojus);
- 5.8. **patyčių prevencijos ir intervencijos stebėseną** – patyčių situacijos progimnazijoje stebėjimas renkant, analizuojant faktus ir informaciją, svarbią šio reiškinio geresniam pažinimui bei valdymui, reiškinio tolesnės raidos ir galimo poveikio prognozavimas.
- 6. Tvarkos aprašas parengtas vadovaujantis JT Vaiko teisių konvencija, LR Švietimo įstatymu, LR Vaiko minimalios ir vidutinės priežiūros įstatymu, LR Vaiko teisių apsaugos pagrindų įstatymu, LR Vietos savivaldos įstatymu, kitais įstatymų įgyvendinamaisiais teisės aktais.

II. PATYČIŲ STEBĖSENA IR PREVENCIJA

- 7. Patyčių prevencija ir intervencija yra svarbi progimnazijos veiklos dalis, kurios planavimu, organizavimu ir stebėseną rūpinasi progimnazijos vadovas, vaiko gerovės komisijos nariai, klasių vadovai, o ją vykdo visi progimnazijos bendruomenės nariai.
- 8. Progimnazijos vadovas yra atsakingas už progimnazijos tvarkos aprašo vykdymą, už stebėsenos rezultatais paremtą kasmetinio patyčių prevencijos priemonių plano parengimą, pristatymą progimnazijai ir vykdymą.
- 9. Patyčių prevencijos ir intervencijos vykdymo tvarkos įgyvendinimą koordinuoja direktoriaus paskirtas skyriaus vedėjas, kuris vadovauja Patyčių prevencijos

